



ŞƏRQ qapısı

Doğma, canım-varlığım qədr sevdiyim Azərbaycanım mənim qibləgahımdır

Qəzet 1921-ci ildən çıxır

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabineti

Sayı: 60 (23.947)

2 aprel 2022-ci il, şənbə

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

www.serqqapisi.az

Qiyməti 20 qəpik

Muxtar respublikada müasir enerji infrastrukturunun yaradılması istiqamətində ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir. Alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrindən düzgün istifadə olunması, yeni su, külək, günəş elektrik stansiyalarının yaradılması istehsalın həcmi artırır ki, bu da ümumi inkişafın və enerji təhlükəsizliyimizin təmin olunmasında mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Muxtar respublikada enerji sahəsinin inkişafı istiqamətində görülən işləri yüksək qiymətləndirən ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev demişdir: "Vaxtilə Naxçıvanda işıq yox idi, enerji yox idi. Azərbaycandan gələn xətlər də Ermənistan tərəfindən kəsilmişdi. İndi isə Naxçıvan özünü elektrik enerjisi ilə tam təmin edir və bərpa olunan mənbədən istifadə edir. Bu, çox önəmlidir. Çünki bu, Naxçıvanın gözəl təbiətinə və ekoloji vəziyyətinə töhfə kimi qəbul edilməlidir".

2006-cı ildən ötən dövr ərzində 1 elektrik stansiyası yenidən qurulmuş, 9 elektrik stansiyası tikilmişdir ki, bunun da 4-ü su elektrik stansiyası, 3-ü günəş elektrik stansiyası, 1-i isə külək-günəş hibrid elektrik stansiyasıdır. Həyata keçirilən tədbirlərin nəticəsidir ki, stansiyaların sayı 11-ə, ümumi güc isə 250,5 meqavata çatdırılmışdır. Ümumi gücün 22 meqavata Araz Su Elektrik Stansiyasının, 60 meqavata Naxçıvan Qaz-Turbin Elektrik Stansiyasının, 87 meqavata Naxçıvan Modul Elektrik Stansiyasının, 4,5

Muxtar respublikada enerji təhlükəsizliyi təmin olunub



meqavata Heydər Əliyev Su Anbarı üzərində Su Elektrik Stansiyasının, 22 meqavata Biləv Su Elektrik Stansiyasının, 20,5 meqavata "Arpaçay-1" və 1,4 meqavata "Arpaçay-2" Su Elektrik stansiyalarının, 22 meqavata Babək, 5 meqavata Kəngərli, 5 meqavata Şəhur Günəş Elektrik stansiyalarının və 1,1 meqavata isə Culfa rayonunda Külək-Günəş Hibrid Elektrik Stansiyasının payına düşür.

İstehlakçıların elektrik enerjisi ilə təchizatını daha da yaxşılaşdır-

maq istiqamətində təkcə 2014-2021-ci illər ərzində muxtar respublikada 540 kilometr uzunluğunda yeni elektrik xətləri çəkilmiş, 973,4 kilometr uzunluğunda elektrik xətləri əsaslı təmir olunmuşdur. Bu dövr

və ya 29,1 faizi su elektrik stansiyalarında, 50 milyon 794 min 910 kilovat-saatı və ya 11,4 faizi isə günəş elektrik stansiyalarında istehsal edilmişdir.

Etibarlı enerji təminatının əhəmiyyətini vurğulayan Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri demişdir: "Hər bir ölkənin inkişafının əsas göstəricisi enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasıdır. Bu gün muxtar respublikanın inkişafının əsas hərəkətverici qüvvəsi elektrik enerjisinə olan tələbatın

2021-ci ildə muxtar respublikada

tamamilə yerli istehsal hesabına ödənilməsidir. Enerji harada varsa, orada inkişaf var, həyat var".

Görülən işlərin davamı olaraq 2022-ci ilin yanvar-fevral aylarında Ordubad rayonunda 36 meqavat gücündə Ordubad və 15,6 meqavat gücündə Tivi Su Elektrik stansiyalarının, Şəhur rayonunda 3 meqavat gücündə Günəş Elektrik Stansiyasının tikintisi davam etdirilmişdir.

Cari ilin yanvar-fevral aylarında istehlakçıların keyfiyyətli elektrik enerjisi ilə təmin olunması və infrastrukturunun yenilənməsi istiqamətində muxtar respublikada 5,5 kilometr uzunluğunda 10 və 0,4 kilovoltluq yeni elektrik xətləri çəkilmiş, 2 transformator yarımstansiyası quraşdırılmışdır.

Culfa rayonunda 132/110/35/10 kilovoltluq elektrik yarımstansiyasının və Ordubad rayonunun Xanağa kəndində 35/10 kilovoltluq yarımstansiyanın tikintisi, Naxçıvan, Şəhur və Babək şəhərlərində smartkartlı elektrik sayğaclarının quraşdırılması işləri davam etdirilmişdir.

Yeni güclərin istifadəyə verilməsi istehlakçıların fasiləsiz və etibarlı enerji ilə təmin olunmasına daha yaxşı şərait yaratmaqdadır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin mətbuat xidməti

Naxçıvan teleradiosunun yaradılmasının 90 illiyi qeyd edilib



Əvvəlcə tədbir iştirakçıları ümummilli lider Heydər Əliyevin Naxçıvan şəhərinin baş meydanında əzəmətlə ucaldan abidəsini ziyarət edib, öminə güllər düzüb, ehtiramlarını bildiriblər.

Heydər Əliyev Muzeyi ilə tanışlıq zamanı məlumat verilib ki, muzey 1999-cu ildə 420 eksponatla fəaliyyətə başlayıb. Hazırda muzeydə 5379 eksponat nümayiş etdirilir. Bildirilib ki, ulu öndər bütün sahələr kimi, mətbuat və televiziya sahəsinə də xüsusi diqqət göstərmişdir. Muzeydə dahi rəhbər Heydər Əliyevin Naxçıvanda yaşayış fəaliyyət göstərdiyi 1990-1993-cü illərə dair mətbuat buraxılışları, rəsmi sənəd və videoyazılar, "Şərq qapısı" qəzetinin və Naxçıvan teleradiosunun arxiv materialları, jurnalistlərlə çəkilmiş tarixi fotolar və digər dəyərli eksponatlar maraqla doğurub.

Tədbir "Naxçıvan Muxtar Respublikası Televiziya və Radio Verilişləri" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətində davam etdirilib. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Aparatının Mətbuat və İctimaiyyət Əlaqələr Şöbəsinin baş məsləhətçisi Rəmzi İbrahimov, "Naxçıvan Muxtar Respublikası Televiziya və Radio Verilişləri" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Sahil Tahiri, Naxçıvan Muxtar Respublikası Televiziya və Radio Şurasının sədri Rauf Əliyev, cəmiyyətin radio verilişləri redaksiyasının baş redaktoru Nihad Bayramlı, televiziyanın gənc redaktoru Məsumə Şirəliyeva çıxış ediblər.

Bildirilib ki, Naxçıvan teleradiosu 90 ildə özünəməxsus inkişaf yolu keçib. Müstəqillik illərində teleradiionun maddi-texniki bazası xeyli gücləndirilib, fəaliyyət göstərdiyi bina əsaslı yenidənqurmadan sonra istifadəyə verilib, ən müasir texniki avadanlıqlarla təchiz edilib. Muxtar respublikada yeni yayım avadanlıqlarının tətbiqi nəticəsində analoq yayım yüksəkkeyfiyyətli rəqəmsal yayımla əvəzlənib.

Vurğulanıb ki, 90 illik yolda Naxçıvan teleradiosu indiki qədər geniş yaradıcı mühit və maddi-texniki imkanlara malik olmayıb. Təkcə 2013-2020-ci illərdə Naxçıvan teleradiosuna 500 min manat dəyərində yayım və çəkiliş avadanlıqları alınıb. Yaradılan maddi-texniki imkanlar isə, öz növbəsində, yaradıcı işin keyfiyyətinə də təsir edib, televiziyanın istehsal

olan telemateriallar ümumi efrin 20-25 faizindən 70 faizə qədər yüksəldilib.

Son illərdə Naxçıvan televiziyasında qədim diyarın tarix və mədəniyyətini, görkəmli şəxsiyyətlərini, müasir həyatını əks etdirən yüzlərlə sənədli və televiziya filmi çəkilib. 2020-ci ildə 16-cı Bolqarıstan Beynəlxalq Turizm Film Festivalında "Turizm məkanı" kateqoriyası üzrə televiziyanın hazırladığı "Azərbaycanın ürəyidir Naxçıvan" sənədli filmi 24 ölkənin 54 filmi arasında birinci yeri ləyiq görüldü.

Qeyd edilib ki, bu gün Naxçıvan televiziyası gənc jurnalistlər üçün həm də bir məktəb rolunu oynayır. Naxçıvan Dövlət Universitetinin Jurnalistika ixtisasında təhsil alan tələbələr Naxçıvan televiziyasında təcrübə keçərək işlə təmin ediliblər.

Diqqətə çatdırılıb ki, bu gün, həmçinin muxtar respublikamızın ilk informasiya agentliyi olan, yerli və xarici media orqanları üçün muxtar respublikada rəsmi dövlət informasiyasının əsas mənbəyi sayılan "Nuhçıxan" İnformasiya Agentliyinin də 4 yaşı tamam olur. Fəaliyyət göstərdiyi 4 il müddətində 62 minə yaxın xəbər hazırlanaraq agentliyin saytında yerləşdirilib. Təqdim etdiyi dəqiq, operativ informasiyalarla "Nuhçıxan" informasiya məkanında öz layiqli yerini qazanıb, minlərlə izləyicinin istinad mənbəyinə çevrilib.

Qeyd olunub ki, müstəqillik illərində Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vəlif Talibovun diqqət və qayğısı ilə Naxçıvan teleradiosu böyük inkişaf yolu keçib, teleradio müstəqil kanalda yayımlanmağa başlayıb. Çıxışlarda Ali Məclis Sədri Naxçıvan teleradiosu barədə fikirləri bir daha xatırlayıb: "Biz hələ 1996-cı ildən Naxçıvan televiziyası və radiosunun ayrıca kanalda yayımlanması üçün çalışırıq. Lakin bunun üçün çoxlu vəsait lazım idi. O vaxt maliyyə çətinlikləri bu işi yubatsa da, biz bu arzumuzu həyata keçirə bildik. Çünki televiziya da məktəb qədr vacibdir".

Çıxış edənlər 90 illik münasibətilə kollektivi təbrik edib, muxtar respublikada media fəaliyyətinə hərtərəfli dəstək və qayğısına görə Ali Məclis Sədri minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Tədbirdə "Nuhçıxan" İnformasiya Agentliyinin baş redaktoru Gülməmməd Əliyev, rejissor Faiq Musayev çıxış edərək bildirdilər ki, dövlətimiz tərəfindən teleradioda müasir iş şəraiti yaradılıb.

Sonra işində fərqlənən əməkdaşlara – İlkin Rzayevə, İsmayıl İbrahimovaya, Rəhilə Kazımovaya, Samirə Rzayevaya, İlham Vəliyevə və Lətifə Həsənovaya fəxri fərmanlar təqdim edilib.

Sonda Naxçıvan teleradiosunun fəaliyyətini əks etdirən videoçarx nümayiş etdirilib.

Xəbərlər şöbəsi

Heydər Əliyev Uşaq-Gənclər Yaradıcılıq Mərkəzində Təhsil Nazirliyi və Rəssamlar Birliyinin birgə təşkilatçılığı ilə "Məktəblilərin təsviri və dekorativ-tətbiqi sənət müsabiqəsi"nin yekun tədbiri keçirilib.

"Məktəblilərin təsviri və dekorativ-tətbiqi sənət müsabiqəsi"nə 505 şagirdin 1812 əl işi çıxarılıb

Tədbirdə çıxış edən Naxçıvan Muxtar Respublikasının təhsil naziri Rəhman Məmmədov bildirib ki, təsviri və dekorativ-tətbiqi sənət qədim tarixi köklərə və zəngin ənənələrə malikdir. Təhsil Nazirliyi və Rəssamlar Birliyi tərəfindən keçirilən müsabiqə qədim sənət növlərinin müasir dövrdə inkişafına, muxtar respublikada gedən yaradıcılıq proseslərinin, qazanılan uğurların şagirdlər arasında geniş təbliğinə, eləcə də istedadlı şagirdlərin bacarıqlarını inkişaf etdirməsinə öz töhfəsini verir. 2019-2020-ci tədris ilində keçirilən "Təsviri və dekorativ-tətbiqi sənət müsabiqəsi" xalq sənətkarlığı nümunələrinin nümayişi və təbliği işinə, xalq bədii sənətkarlığı ənənələrinin yaşadılmasına mühüm stimula oldu.

Rəhman Məmmədov qeyd edib ki, muxtar respublikanın bütün məktəblərini əhatə edən müsabiqədə 505 şagirdin rəsm, toxuma, tikmə, mis üzərində döymə, ağac üzərində yandırma, oyma və digər janrlarda hazırladıkları 1812 əl işi nümayiş olunub. Şagirdlərin təqdim etdikləri sənət əsərləri arasında maraqlı, baxımlı, sənət meyarlarına cavab verən dekorativ-tətbiqi və təsviri sənət əsərləri az deyil.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Rəssamlar Birliyinin sədri, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar rəssamı Ülviyyə Həmzəyeva çıxış edərək belə müsabiqələrin istedadlı yeniyetmə və gənclərin qabiliyyətlərini düzgün istiqamətləndirilməsi, muxtar respublikada təsviri incəsənətin, xalq yaradıcılığının inkişafı baxımından əhəmiyyətindən danışdı.

Tədbirdə Heydər Əliyev Uşaq-Gənclər Yaradıcılıq Mərkəzinin dərək rəhbəri, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əməkdar rəssamı Səyyad Bayramov və mərkəzin dərək üzvü, müsabiqənin təsviri sənət üzrə I yerinin qalibi Nərimin Ələkbərova çıxış edərək muxtar respublikada şagirdlərin asudə vaxtlarının səmərəli təşkili üçün görülən işlərdən bəhs edib, bu sahəyə göstərilən qayğıya görə dövlətimizə minnətdarlıqlarını bildirdilər.

Sonra müsabiqənin şərtlərinə uyğun olaraq yekun mərhələdə təsviri və dekorativ-tətbiqi sənətin hər biri üzrə bir I, iki II, üç III və altı həvəsləndirici yer olmaqla, ümumilikdə, 22 şagird təşkilatçılar tərəfindən diplom və hədiyyələrlə mükafatlandırılıb.

Sonda müsabiqəyə təqdim edilən əl işlərindən ibarət sərgiyə baxış olub.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Təhsil Nazirliyinin mətbuat xidməti

“Müasir dövr və rəqəmsal iqtisadiyyat” mövzusunda elmi konfrans olub



“Naxçıvan” Universitetinin və Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Vergi Xidmətinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən konfransda “Naxçıvan” Universitetinin Tədris və tərbiyə işləri üzrə prörektoru, iqtisad üzrə fəlsəfə doktoru Hüseyn Bağırsoylu bildirib ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “2019-2022-ci illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasında rəqəmsal ödəniş xidmətlərinin tətbiqinin və nağdsız hesablaşmaların genişləndirilməsi üzrə Proqram”ın icrasına dair tədbirlər planının müvafiq bəndinə uyğun olaraq “Naxçıvan” Universitetində aidiyyəti dövlət orqanları ilə birlikdə müntəzəm olaraq maarifləndirici tədbirlər həyata keçirilir.

Vurğulanıb ki, muxtar respublikamızın bütün regionları sürətli internet və elektron ödənişlərin

həyata keçirilməsi üçün lazımı vasitələrlə təmin edilib. Buna görə də universitetin professor-müəllim heyətinin, tələbələrinin yaradılmış şəraitdən və bu xidmətlərdən səmərəli istifadə imkanlarının genişləndirilməsi istiqamətində keçirilən maarifləndirici seminarlar, konfranslar xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Vergi Xidmətinin bölmə rəisi Ülvi Qurbanov məruzəsində bildirib ki, hazırda ölkəmizdə aparılan islahatlar, dövlət və özəl sektor tərəfindən icra edilən proqramlar rəqəmsal iqtisadiyyat quruculuğu üçün mühüm baza formalaşdırır. Naxçıvan Muxtar Respublikasında vergi sisteminin inkişafına daim diqqət göstərilib, dövlət idarəçiliyinin müasir standartlara uyğunlaşdırılması istiqamətində təkmilləşdirmələr aparılmaqla vergi orqanları ilə vergiödəyiciləri arasında texnoloji baxımdan mükəmməl elektron əlaqələrin yaradılması, müasir kompüter və proqram təminatları, geniş təhlil bazasına malik informasiya sistemlərinin qurulması istiqamətində işlər görülüb. Naxçıvan Muxtar Respublikası

Dövlət Vergi Xidmətinin şöbə rəisi Elçin Babayev bildirib ki, rəqəmsal ödəniş sistemi müasir dünyanın əsas iqtisadi çağırışlarından biri olmaqla vergi sisteminin təkmilləşdirilməsində, maliyyə sabitliyinin və ümumilikdə, iqtisadi inkişafın təmin edilməsində mühüm əhəmiyyətə malikdir. Diqqətə çatdırılıb ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin 2019-cu il 9 avqust tarixli Sərəncamına əsasən təsdiq olunan “2019-2022-ci illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasında rəqəmsal ödəniş xidmətlərinin tətbiqinin və nağdsız hesablaşmaların genişləndirilməsi üzrə Proqram”ı üzrə qarşıya qoyulmuş məqsəd və vəzifələrin yerinə yetirilməsi nəticəsində 2019-cu ilə müqayisədə 2021-ci ildə nağdsız ödənişlərin həcmində 73 497 827 manat artım müşahidə olunub. 1 mart 2022-ci il tarixə muxtar respublika ərazisində quraşdırılan bankomatların sayı 116-ya, POS-terminalların sayı 1554-ə, ödəniş terminalının sayı isə 56-sı MilliÖn ödəniş terminalı olmaqla, 150-yə çatdırılıb.

Sonda suallar cavablandırılıb.

“Naxçıvan” Universitetinin mətbuat xidməti

Şagirdlərin dövrü tibbi, flüoroqrafik müayinə və tuberkulin test sınaqlarına start verilib

Muxtar respublika ərazisində yaşayan uşaq əhalisinin kütləvi dövrü tibbi müayinələrinin aparılmasını və dispanserizasiyasını təmin etmək məqsədilə ardıcıl tədbirlər görülür.

Bu məqsədlə Naxçıvan Muxtar Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin iş planına uyğun olaraq hər il yaz və payız mövsümlərində tam orta məktəblərin şagirdləri arasında profilaktik xarakterli daşıyan dövrü tibbi yoxlamalar, flüoroqrafik müayinə və tuberkulin test sınaqları aparılır. Bu tədbirlər Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin 2018-ci il 9 oktyabr tarixli Sərəncamı ilə təsdiq olunmuş “Naxçıvan Muxtar Respublikasında uşaqların icbari dispanserizasiyadan keçirilməsinə dair 2018-2022-ci illər üçün Dövlət Proqramı”nın tələblərinə uyğun olaraq həyata keçirilir.



Yaz mövsümünün profilaktik tibbi müayinələri aprelin 1-dən ayın sonunadək davam etdiriləcək. Müayinələrin normal təşkili üçün əvvəlcədən cədvəllər tərtib olunaraq məktəblərə göndərilib. Orta məktəblərdə çalışan tibb işçiləri ilə təlimatı söhbətlər aparılıb, lazımı izahatlar verilib. Şagirdlər əvvəlcədən məktəb həkimləri tərəfindən müayinələrdən keçərək qruplaşdırılıb. Əvvəlki illərdə olduğu kimi, bu il də şagirdləri yaz mövsümünün dövrü tibbi müayinələri ilə əhatə etmək

məqsədilə həkim-pediatr, stomatoloq, cərrah, LOR və digər ixtisaslı həkimlərdən ibarət briqadalar təşkil edilib. Əziz Əliyev adına Naxçıvan Muxtar Respublikası Mərkəzi Uşaq Xəstəxanası tərəfindən yaradılmış həkim briqadaları dövrü tibbi müayinələrə Naxçıvan şəhərindəki 8 nömrəli, tuberkulin test sınaqlarına isə 1, 2, 3, 4, 5, 7 nömrəli tam orta məktəblərdə və Qızlar Liseyində start verib. Xəstəliyi dəqiqləşdirilən şagirdlər üçün müvafiq konsultasiyalar, eləcə də lazımı müalicə tədbirləri təşkil olunacaq.

Tədbirdə, həmçinin uşaq və yeniyetmələrin şəxsi və ümumi gigiyenik qaydaları haqqında maarifləndirici söhbətlər aparılır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidməti

Fevralın 25-də Naxçıvan Muxtar Respublikasında təsərrüfat işlərinə hazırlıq və qarşıda duran vəzifələr barədə keçirilən müşavirədə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vəlif Talıbov deyib: “Yaz-tarla işlərinin düzgün təşkil olunması bol məhsul istehsalına təminat verir. Ona görə də Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi muxtar respublikanın ayrı-ayrı kənd təsərrüfatı bitkiləri üzrə əkin tələbatını müəyyənləşdirməli, mütərəqqi əkin metodlarına üstünlük verilməli, torpaq mülkiyyətçiləri mövsümi aqrotexniki qaydalar barədə məlumatlandırılmalıdır. Torpaq mülkiyyətçilərinin keyfiyyətli və məhsuldar toxumlarla təminatı da diqqətdə saxlanılmalı, toxum ehtiyatının həcmi təhlil olunmalı, “Naxçıvan Toxumçuluq Mərkəzi” publik hüquqi şəxs tərəfindən bu istiqamətdə müvafiq tədbirlər görülməli, xarici ölkələrdən gətirilən toxumların keyfiyyətinə diqqət yetirilməlidir”.

Ali Məclisi Sədrinin bu tövsiyələri muxtar respublikada məhsul bolluğu yaradılmasına, daxili bazarın qorunmasına, torpaqlardan səmərəli istifadəyə istiqamətlənən ciddi tapşırıqlardır. Bu tapşırıqların yerinə yetirilməsində zəhmət adamlarının üzərinə mühüm vəzifələr düşür. Onlar da bunu dərindən dərk edib, yaradılan şəraitdən səmərəli istifadəyə səy göstərirlər. Artıq yazın gəlişi ailə təsərrüfatlarını, sahibkarları yenidən torpaqla təmasa çağırmaqdadır. Əslində, bu qiymətli sərvətlə bağlı insanlar elə qışboyu da torpaqdan bir o qədər aralı düşməyiblər. Mövsümi tədbirləri – əkin sahələrinin kol-kosdan təmizlənməsini, şum qaldırılmasını, üzvi gübrə səpilməsini diqqətdə saxlayıblar. Həmin işləri vaxtılı-vaxtında görməyə çalışıblar ki, yaz əkinlərini gecikdirməsinlər.

Muxtar respublikada əkinçilik məhsulları istehsalında ilk yerdə qərarlaşan Şərur rayonu ötən təsərrüfat ilini uğurla başa vurub. Təbii-coğrafi şəraitdən, münbit torpaqlardan və hətərəfli dövlət dəstəyindən səmərəli istifadə olunması hesabına rayonda 2021-ci ildə 177 milyon 740 min manatlıq kənd təsərrüfatı məhsulları istehsal edilib. Bu, 2020-ci illə müqayisədə 6 faiz çoxdur.

Bəhs olunan dövrdə rayonun zəhmət adamları əkinçiliyin müxtəlif sahələrində, meyvəçilik və üzümçülükdə, heyvandarlıqda yüksək göstəricilərə nail olublar.



Ötən il 16 min 234 hektar sahədə əkin aparılıb, yəni də taxılçılığa böyük önəm verilib, 3 min 866 hektar sahədə taxıl ekilib. Mövsüm ərzində bütün aqrotexniki tədbirlər vaxtılı-vaxtında yerinə yetirilib, çəkilən zəhmət hədəf getməyib; orta hesabla hər hektardan məhsuldarlıq 40,5 sentner olub. Rayonda meyvəçiliyin və tərəvəzçiliyin inkişafına da xüsusi diqqət yetirilir; müvafiq Dövlət proqramının qəbulu isə bu sahələrdə yeni uğurlar qazanmasını təmin edib. Belə ki, 5 hektar sahədə yeni meyvə bağları salınıb, 5,5 hektar meyvə bağında isə bərpa işləri aparılıb. Yaşıllaşdırma tədbirlərində 55 mindən çox müxtəlif ağac tınları və gül kolları ekilib. Sahibkarlar tərəfindən isə xüsusi mülkiyyətdə olan və həyətəni torpaq sahələrində 40 hektardan yuxarı sahədə müxtəlif növlər üzrə meyvə bağları salınıb. Barverən meyvə bağlarından 20 min 854 ton

Yaz-tarla işləri sürətlə aparılır

məhsul əldə edilib. Üzüm bağları da torpaq mülkiyyətçilərinin zəhmətini “itirməyib”; bağlardan 1618 ton məhsul götürülüb. Tütüncülük üçün münbit torpaqları, əlverişli təbii-iqlim şəraiti olan rayonda bu sahənin inkişafı istiqamətində də lazımı tədbirlər görülüb, 4,4 hektar sahədə tütün əkinə həyata keçirilib, 9,8 ton quru tütün istehsal olunub.

Əhalinin meyvə-tərəvəz məhsullarına olan tələbatını ilboyu ödəmək üçün ötən illər ərzində dövlət maliyyə dəstəyi və özəl investisiya qoyuluşu hesabına ümumi tutumu 7 min 856 ton olan 26 soyuducu anbar tikilib və 37 kənddə ümumi sahəsi 32 hektara yaxın olan istixana kompleksləri fəaliyyət göstərir. 2021-ci ildə rayonun təsərrüfatçıları tərəfindən 555 tona yaxın qarğıdalı Türkiyə Respublikasına, 610 tondan çox kartof, 140 tondan artıq isə qarğıdalı Bakı şəhərinə ixrac edilib.

Ailə təsərrüfatlarının iqtisadi inkişafdakı rolu getdikcə artır. Bunu nəzərə alaraq muxtar respublikamızda onların fəaliyyətlərini stimullaşdırılması və genişləndirilməsi üçün güzəştli kreditlərin verilməsi diqqətdə saxlanılır. Sahibkarlığa Yardım Fondu tərəfindən rayonda fəaliyyət göstərən 24 ailə təsərrüfatçısına 402 min 500 manat dəyərində kredit verilməsi cari ildə belə təsərrüfatların sayının artmasına təsirini göstərəcək. Naxçıvan şəhərində keçirilən müxtəlif satış-yarmarkalarında rayonun təsərrüfatçıların öz məhsulları ilə təmsil olunması da belə təsərrüfatlara qayğının ifadəsidir.

Arcılıqla məşğul olanların da sayı ilbəil artmaqdadır. Bölgədə ekoloji durumun səviyyəsi yüksəkkeyfiyyətli məhsul istehsalına imkan verir; belə imkanlar bu sahəyə marağı ilbəil artırır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi

ələ keçirilib.

Tank təhlükəli istiqamətlərdə açılma hədlərini tutan tank əleyhinə bölmələrimiz tərəfindən düzünə

Komanda-qərarqah təlimi keçirilir

Komanda-qərarqah təliminin ssenarisinə uyğun olaraq müxtəlif döyüşə hazırlama dərəcələrinə gətirilən Naxçıvan Qarnizonu Qoşunlarının birləşmə və hissələri “Həyəcan” siqnalı ilə qaldırılıb.



Təlimdə komandir heyətinin yaranmış taktiki şəraitə uyğun qısa müddətdə qərar qəbul edib aktiv radioelektron mübarizə şəraitində yuxarı qərarqaha məruzə etməsinə, təbii və insanlara çatdırılmasına, döyüşün təşkili üzrə bacarıq və vərdişlərinin təkmilləşdirilməsinə xüsusi diqqət yetirilib.

Çətin keçilən dağlıq ərazilərdə aşkar edilən şərti düşmənin terror qruplaşmaları xüsusi həmlə qruplarımız tərəfindən dronların və pilotsuz uçuş aparatlarının dəstəyi ilə məhv edilib və hakim yüksəkliklər

və yarımduzünə tuşlama ilə şərti düşmənin zirehli texnikaları məhv edilib.

Aviasiya ilə qarşılıqlı əlaqə suallarının işlənilməsi təlimdə hava hücumundan müdafiə bölmələri şərti düşmənin hava hücum vasitələri və pilotsuz uçuş aparatlarına qarşı fəaliyyətləri icra ediblər.

Qərarqahlar üçün əməliyyat şəraitinin daha da mürəkkəbləşdirilməsi məqsədilə əlavə qüvvələrin cəlb edildiyi komanda-qərarqah təlimi davam edir.

Nəriman NƏCƏFOV

Naxçıvan şəhərində yeni ünvan lövhələrinin quraşdırılması davam etdirilir



Muxtar respublikanın yaşayış məntəqələrində nəqliyyat infrastrukturunu və daşınmaz əmlak obyektlərinə ünvanların verilməsi, eləcə də ünvan reyestrində müvafiq düzəliş və dəqiqləşmə işlərinin aparılması diqqət mərkəzində saxlanılır. Bu məqsədlə daşınmaz əmlak obyektlərinin ünvanlarındakı uyğunsuzluqların aradan qaldırılması üçün kameral şəraitdə ünvan xəritəsi üzərində iş aparılır. Yeni inşa olunan daşınmaz əmlak obyektlərinin sxematik planları dəqiqləşdirilir, ünvan xəritəsinə yerləşdirilməsi və ünvan reyestrində qeydiyyatına alınması təmin olunur.

Naxçıvan şəhərində prospekt və küçələrdə binalara yeni və müasir dizaynlı ünvan lövhələri və

giriş nömrə nişanlarının quraşdırılması davam etdirilir. Hazırda şəhərin 54-cü, 56-cı, Xətai və Əlinca məhəllələrində yeni hazırlanmış 2400-dən artıq ünvan lövhəsi və giriş nömrə nişanlarının quraşdırma işləri aparılır.

Qeyd edək ki, layihənin həyata keçirildiyi gündən, ümumilikdə, Naxçıvan şəhərinin I prospekt, 71 küçə, 30 məhəllə və 1 kəndi olmaqla, 103 nəqliyyat infrastrukturuna obyektində 10 minə yaxın ünvan lövhəsi və giriş nömrə nişanları quraşdırılmışdır.

Layihənin həyata keçirilməsi vətəndaşlara və hüquqi şəxslərə ünvan məlumatlarına çevik, vahid və etibarlı çıxış əldə etmək, internet əsaslı elektron xidmətlərdən istifadə, ünvanların asan tapılması, sosial və idarəetmə məsələlərinin həlli zamanı vaxt itkisinin aradan qaldırılması imkanı verəcəkdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Daşınmaz Əmlak və Torpaq Məsələləri üzrə Dövlət Xidmətinin mətbuat xidməti

Naxçıvan dünən

“Söyüdlü arx”ın harayı

Son iki ildə muxtar respublikamızın ərazisində təbiətə yamanca qəsd edilir. Buna bir səbəb vaxtında camaatın yanacaq, təbii qazla, istiliklə təmin edilməməsidir, digər səbəbi isə cəzasızlıqdan doğan özbaşınalıqdır. İndi dünyanın hər yerində təbiətin mühafizə olunmasına, qorunmasına, ekologiya problemlərinin həll edilməsinə diqqət və qayğı artırılmışdır. Təəssüf ki, respublikamızın düşüdü vəziyyəti 6 ildən bəri davam edən erməni təəcavüzü və bir də ölkəmizin daxilində ayrı-ayrı qüvvələrin günahı üzündən tarazlığın pozulması təbii sər-vətlərimizin talan edilməsinə, sıradan çıxmasına, meşələrin, yaşıllıqların məhv edilməsinə gətirib çıxarmışdır. Onsuz da muxtar respublikamızda

təbii meşələr olduqca azdır. Hər nəfərə düşən yaşıllıq sahəsinə görə respublikamız dünyada axırıncı yerlərdən birini tutur.

Ötən ilin sərt qış günlərində soyuqdan donmaq üçün nəinki kəndlərdə, şəhərlərdə belə, bağlarda, parklarda, həyətlərdə, küçə və meydanlarda ağacların kütləvi şəkildə kəsilib yandırılmasına yol verilmişdir. Təəssüf ki, bahar aylarında yeni tinglər salınmasına lazımlıca qayğı göstərilməmiş, yaxşı əmənlərə malik olan iməcilik tədbirləri yaddan çıx-

mışdır... İnsanları da qınamaq olmaz. Axı insan həmişə əli yananda ağzına yaxınlaşdırır. İndi küçələrdə kütüklərin yeni cərgəsi, bağ və parklarda isə talalar əmələ gəlmiş, Əcəmi seyrəngahındakı iki-üçillik ağacların belə, gövdəsinə balta çalınmışdır. Naxçıvan şəhərinin “Azərbaycan” küçəsində 40-50 illik qovaq, göyrüş, akasiya, tut və söyüd ağaclarından indi əsər-ələmət yoxdur.

Yaşıllıq zolaqlarına, təbii meşələrə də balta qaldırılır. Araz dərəyaçası boyunca uzanmış gedən

yuğunluqlar, civirliklər indi, demək olar ki, tükənmişdir. Tunbul kəndinin yaxınlığında, Araz dərəyaçasının vadisində uzanmış gedən “Söyüdlü arx” son günlərini yaşayır. İndi burada traktorlarla, digər güclü maşınlarla söyüd ağacları kökündən çıxarılır. Keçən il həmin yerdə kəsilən söyüdlərin əvəzinə biri belə, salınmışdır. Adamin ürəyini ağrıdan da odur ki, indiyədək bir ağac əkməyənlər qışı bəhanə edib qollu-budaqlı ağacların ömrünə balta, xizər çəkirlər... İndi özümüz sağlamlığımızın, gözəlliyimizin qəsdinə durmuşuq. Hamilıqla “Söyüdlü arx”ın fəryadını eşidib insafa, mürvətə gəlməliyik...

“Şərq qapısı” qəzeti
9 fevral 1994-cü il

Görkəmli təbiətşünas alim, akademik Həsən Əliyev deyirdi ki, təbiət musiqi mənbəyi, şeir, sənət guşəsi, ilham çeşməsidir. Təbiət ən gözəl müalicə vasitəsi, ən gözəl loğmandır. Bəli, təbiətin məziyyətlərini, insan oğluna bəxş etdiklərini saymaqla bitib-tükənməz. Amma təəssüf ki, ötən əsrin 90-cı illərinin məlum hadisələri diyarımızın füsunkar təbiətini əli həyatdan üzülmüş, miskin görünüşlü, bədbin libaslı bir məzluma çevirmişdi. Muxtar respublikanın muxtariyyət tarixinə yaxından şahidlik edən “Şərq qapısı” qəzetinin bir sıra nömrələrində yer alan yazılardan, o cümlədən də 9 fevral 1994-cü il tarixdə işıq üzü görünən “Söyüdlü arx”ın harayı” məqaləsindən də təbiətin ah-fəğanını, fəryad səslərini duymaq çətin deyil. Yazıda təbiətin məhvinə səbəb kimi iki əmil əsas götürülür: insanların lazımı yanacaq, təbii qazla, istiliklə təmin edilməməsi və təbii sər-vətlərin mühafizəsi tədbirlərinin görülməməsi, təbiətə həssas münasibətin formalaşmaması...

Gəlin gün ötdükcə daha da müasirləşən, böyük inkişaf yolu qət edən muxtar respublikamızın təmsalında zamanla təbiətə münasibətin də necə dəyişdiyinə nəzər yetirməyə çalışaq. İlk olaraq “Söyüdlü arx”ın harayı” məqaləsindəki təbiətin faciəsinə səbəb kimi birinci əmil, yəni insanların lazımı yanacaq, təbii qazla, istiliklə təmin edilməməsi məsələsinə qısaca toxunmaq istərdim. Bu baxımdan, xüsusilə qeyd etmək lazımdır ki, ölkəmizdə, o cümlədən də muxtar respublikamızda bütün sahələrdəki intibah, tərəqqi proseslərinin təməlinə ümummilli liderimiz Heydər Əliyev siyasəti dayanır. Məhz siyasi sadiqlik nəticəsində bu konsepsiyanın əsas götürülməsi Naxçıvanın qısa zamanda böyük inkişaf yoluna qədəm qoyması üçün geniş imkanlar açdı. Və beləliklə də, illər öncə yaşıllaşdırma tədbirləri ilə paralel geniş infrastruktur layihələrinin də icrasına başlanıldı, insanların rahatlığı naminə, müəssisə və təşkilatların əlverişli fəaliyyəti üçün onlarla yeni bina ucaldıldı, yollar abadlaşdırıldı, yeni tikililərin həyətləri, səkilər ağaclarla, güllərlə bəzədildi. İnsan əmili, onun layiqli yaşamaq hüququnun əsas götürüldüyü vahid quruculuq planı üzrə perspektiv imkanlar nəzərə alınaraq ən ucqar kəndlərdən mərkəzə doğru bütün yaşayış məntəqələri bir neçə il ərzində mavi yanacaq təmin olundu. Nəticədə, əvvəllər ilin soyuq dövrlərində yararsız, his qoxan binalardakı ələcsizlikdən gövdəsinə balta vurulan ağacların “fəryad qopardığı” sobalar söküldü, neft qoxan məktəblərdə, digər müəssisələrdə müasir qazanxana sistemi quruldu, qaynar tədris prosesi, səhiyyə, mədəniyyət ocaqlarında səmərəli iş fəaliyyəti bərqərar edildi, bütün sosial problemlər həllini tapdı.

Bütün sahələrdə olduğu kimi, təbiətə qayğı, onu qoruyub saxlamaq, yaşıllıqları artırmaq kimi qlobal məsələnin həllinin təməlinə də məhz “İnsanları təbiətin övladı” kimi dəyərləndirən ulu öndər Heydər Əliyev şəxsiyyəti, onun böyük uzaqgörənliklə əsasını qoyduğu misilsiz işlər dayanır. “Təbiətin ölkəmizə bəxş etdiyi zəngin sər-vətlərə xüsusi qayğı ilə yanaşmaq, belə misilsiz xəzinələri bəşəriyyətin gələcəyi naminə qorumaq üzərimizə düşən başlıca vəzifələrdəndir”, – deyən ümummilli liderimiz ötən əsrin sonlarında məlum səbəblər üzündən biçarə insanların gövdəsinə balta vurduqları yüz illərin şahidi olan ağacların yaratdığı və “təbiət qəbiristanlığı” adlandırıldığı mənzərənin aradan qaldırılması üçün tövsiyələr verib, insanların ağac əkilər, bağ salmağa dəvət etmişdi. 1969-1982 və 1993-2003-cü illərdə respublikamıza rəhbərlik etdiyi dövrlərdə ekologiya və ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində mühüm qərarlar və qərarlar qəbul edərək bu istiqamətdə çox böyük dəyişikliklər həyata keçirən görkəmli dövlət xadiminin 1993-cü il aprelin 2-də qəbul etdiyi tarixi qərarla muxtar respublika ərazisində başlanan yaşıllaşdırma tədbirlərinin nəticəsidir ki, bu gün

“təbiət qəbiristanlığı” ifadəsinin yerini dillərdən düşməyən, oğuz yurdunun rəmzinə çevrilən “Füsunkar şəhər,

şahidi olarsan. Şəhərimizdəki yaşıllıq ərazilərinin miqyasının ilbəil genişləndirilməsi, eləcə də onların vaxtli-

və bu gün

“Söyüdlü arx”ın harayından “Hərəməz bir ağac əkək” adlı birlik nəğməsinə...

cənnətməkan diyar” sözləri əvəzləyib.

Ölkəmizdə yaşıllaşdırma işlərinin planlı şəkildə həyata keçirilməsi üçün 2003-cü il fevralın 18-də “Azərbaycan Respublikası meşələrinin bərpa edilməsi və artırılmasına dair Milli Proqram” qəbul edilmiş və Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət proqramlarında bu sahədə tədbirlərin görülməsi nəzərdə tutulmuşdur. Ayrı-ayrı illərdə qəbul olunan Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafı, meyvəçiliyin və tərəvəzçiliyin inkişafı üzrə Dövlət proqramlarına



uyğun olaraq yeni meşə massivlərinin, yaşıllıq zolaqlarının, meyvə bağlarının salınması və bununla bağlı digər tədbirlər bu gün də ardıcılıqla davam etdirilir. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin 2006-cı il 15 avqust tarixli Sərəncamına əsasən ilk dəfə olaraq muxtar respublikamızın flora və faunasına dair iki cilddən ibarət “Qırmızı kitab” çap edilib. Xüsusi gözəlliyi ilə seçilən təbiət abidələri qeydiyyatla alınaraq pasportlaşdırılıb. Ötən dövrdə qoruqlar, xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri yaradılıb, hər bir bölgəmizdə “Gənclər bağı” salınıb. Hər il mütəmadi olaraq təşkil edilən ekoloji tədbirlər, iməciliklər vasitəsilə minlərlə ağac tingi əkilir, gülkarlıqlar yaradılır.

“Söyüdlü arx”ın harayı” məqaləsində yer alan “İndi küçələrdə kütüklərin yeni cərgəsi, bağ və parklarda isə talalar əmələ gəlmiş, Əcəmi seyrəngahındakı iki-üçillik ağacların belə, gövdəsinə balta çalınmışdır. Naxçıvan şəhərinin “Azərbaycan” küçəsində 40-50 illik qovaq, göyrüş, akasiya, tut və söyüd ağaclarından indi əsər-ələmət yoxdur” fikirləri də elə acı xətirə kimi arxivin bir küncündə qalıb. İndi yaşıllıqlara bürünərək gözəllik işığı kimi parlayan Əcəmi seyrəngahı mədəni-kütləvi tədbirlərin sevimli məkanına, sənətkarların ilham ocağına çevrilib. Günün istənilən vaxtında xüsusi landsaft dizaynına malik, əsrlərin sərt sınaqlarına sinə gərən, köksündə illərin həsrətini, sevincini, kədərini gizlədən qocaman çinar ağaclarının çətir tutduğu küçə, prospekt, park və xiyabanlardan yolunu salsan, təbiətə qayğı nümunəsinin

vaxtında suvarılması, aqrotexniki qulluq göstərilməsi işlərində “Naxçıvan Yaşıllaşdırma Xidməti” publik hüquqi şəxsin fəaliyyəti danılmazdır. Bu məqamda onu da, xüsusilə qeyd etmək lazımdır ki, əvvəllər muxtar respublikada müxtəlif tinglərə və gül kollarına olan tələbatın bir hissəsi idxal hesabına ödənilirdi. Bu isə həm maddi xərclərə, həm də vaxt itkisinə yol açırdı. Lakin “Naxçıvan Yaşıllaşdırma Xidməti” publik hüquqi şəxsin tingçilik sahəsi üçün yeni kompleksin tikilməsi və “İqlim otağı”nın yaradılması idxalın qarşısını almaqla yaşıllaşdırma işlərinin həm

keyfiyyətinə, həm də kəmiyyətinə əsaslı təsir göstərərək bu sahədə ümumi inkişafa töhfələr verir.

2021-ci ildə də aid təşkilatlar, sakinlər tərəfindən yaşıllaşdırma təd-



birdirlərinə xüsusi diqqət göstərilib. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin xətti ilə ötən il 38,3 hektar sahədə yeni meyvə və üzüm bağları salınıb, 50,7 hektarda tinglə bərpa, 187 hektarda şırım üsulu ilə toxumla əkin, 4 hektarda toxmacarlıq və qələm kökləndirmə işləri görüldü, yeni yaşıllıqlar, ümumilikdə, 280 hektar ərazini əhatə edib, 54 min 724 müxtəlif ting torpağa basdırılıb, 2725 kiloqram yabanı meyvə toxumlarından istifadə olunub. “Naxçıvan Yaşıllaşdırma Xidməti” publik hüquqi şəxsin əməkdaşları tərəfindən isə bu günədək şəhərimizdə 978 hektar ərazidə yaşıllıqlar salınıb ki, bunun da 8,3 hektarı 2021-ci ilin payına düşür. Həmçinin ötən il 27 hektar ərazidə bərpa işləri görüldü, yaşıllıq zonalarına aqrotexniki qulluq da diqqətdə saxlanılıb.

Dünənimizin acı həqiqətlərinə işıq salan “Söyüdlü arx”ın harayı” məqaləsindəki ürəkaçından mənzərələrdən

biri də yaz aylarında yeni tinglər salınması işinin düzgün təşkil edilməməsi, iməciliklərin unudulmasıdır. Digər xoşagəlməz hallar kimi bu problem də artıq öz həllini tapıb. İllər öncə təməli qoyulan iməciliklər sayəsində insanlar indi canla-başla təbiətə qulluq, yaşıllıqlara qayğı göstərirlər. Hər il erkən yazdan başlayaraq Ali Məclis Sədrinin şəxsən iştirakı ilə dövlət, özəl təşkilatların nümayəndələri, muxtar respublika sakinləri



şənbə günləri kütləvi iməciliklər keçirir, minlərlə ağac və gül kolları əkilir, bağlar salınır, yaşıllıqlara aqrotexniki qulluq göstərilir. Cari ildə də yaz-tarla işləri, xüsusilə diqqətdə saxlanılıb, bu məqsədlə fevralın 25-də Naxçıvan Muxtar Respublikasında təsərrüfat işlərinə hazırlıq və qarşıda duran vəzifələr barədə müşavirə keçirilib, Ali Məclisin Sədri tərəfindən bir sıra təşkilatlara müvafiq tapşırıqlar verilib. Qeyd olunub ki, muxtar respublikada ətraf mühitin qorunması sahəsində ardıcıl tədbirlər görülür, yaşıllıqlar artırılır. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi yerli icra hakimiyyətləri ilə birlikdə bu il də yeni yaşıllıq zolaqlarının və meyvə bağlarının salınması, eləcə də bərpa əkinləri üçün hazırlıqlar görməli, hava



şəraitinə uyğun olaraq yaşıllaşdırma tədbirlərinə başlanılmalıdır. Yaşıllaşdırma tədbirlərində ting tələbatı yerli imkanlar hesabına ödənilməli, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi və “Naxçıvan Yaşıllaşdırma Xidməti” publik hüquqi şəxş bu sahədə tədbirlərə diqqəti artırılmalı, tingçilik təsərrüfatlarında hazırlıqlara başlanılmalıdır.

Qarşıya qoyulan vəzifələrin icrası ilə bağlı artıq həmin işlərə başlanılıb. Qeyd edək ki, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin xətti ilə yaz dövründə 13 hektarda meyvə bağı, 21 hektarda bərpa, 2 hektarda toxmacarlıq və qələmkökləndirmə, 80 hektar sahədə şırım üsulu ilə toxumla əkin olmaqla, ümumilikdə, 116 hektar ərazidə yaşıllıq tədbirlərinin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub. “Naxçıvan Yaşıllaşdırma Xidməti” publik hüquqi şəxş tərəfindən isə yaz aylarında 6 hektar ərazidə meyvə bağlarının salınması, 12 hektarda bərpa işlərinin aparılması planlaşdırılıb. Bundan baş-

qa, publik hüquqi şəxş tərəfindən il ərzində rayonların da tələbatını ödəmək üçün 8700 həmişəyaşıl ağac tingi, 12 min gül və bəzək kolu, 9500 meyvə, 4680 meşə tingi ehtiyatı yaradılıb. Həmçinin payızda əkilməsi nəzərdə tutulan 16 min həmişəyaşıl, 57 min meyvə, 20 min meşə tinginin toxumu yerə basdırılıb.

“Söyüdlü arx”ın harayı” yazısında yer alan “Onsuz da muxtar respublikamızda təbii meşələr olduqca azdır. Hər nəfərə düşən yaşıllıq sahəsinə görə respublikamız dünyada axırıncı yerlərdən birini tutur” sözlərini oxuyanda qeyri-ixtiyari çağdaş dövrümüzə muxtar respublikamıza səfər

edən yerli və xarici qonaqların diyarımızda reallaşdırılan yaşıllaşdırma, təbiətə qulluq tədbirləri barədə söylədikləri yüksək fikirlər canlarını yaddaşında. 2019-cu ilin fevral ayında Ordubad rayonunun Azadkəndində su təchizatı sisteminin inşası layihəsinin icrası məqsədilə muxtar respublikamıza gələn “Konstitusiya” Araşdırmaçılar Fondunun prezidenti Əliməmməd Nuriyevdən jurnalist hamkarımla birgə aldığımız müsahibədə Naxçıvanın ümumi sosial-iqtisadi inkişafı ilə yanaşı, diyarımızın füsunkar yaşıllıqlar məkanına çevrilməsi ilə bağlı fikirlərini də qürur hissi ilə xatırlayıram: “Azərbaycanda yaşıllıqların orta göstəricisi 11 faiz olsa da, bu rəqəmin Naxçıvanda 20 faizə çatması sevindirici haldır. Halbuki 1994-cü ildə Naxçıvanda, demək olar ki, ağac yox idi, hamısı kəsilmişdi. Amma bu gün biz tamam başqa bir mənzərənin şahidi oluruq”.

Akademik Həsən Əliyev “Həyəcan təbili” kitabında yazırdı: “Bir dəfə yolum çinar meşəsinə düşmüşdü. Gördüklərimdən ürəyim ağrıdı. Baxımsızlıq ucbatından ağacların yarpaqlarını həşərat yeyib çılpaqlaşdırmışdı. İri çinar ağaclarının koğuşunda isə naxırçılar ocaq qalayırdı”. Görkəmli təbiətşünas alimin həşəratı isə dillə gətirdiyi naqis hallar muxtar respublikamızın təmsalında çoxdan aradan qaldırılıb, bir vaxtlar naəlac insanların əlindən məhvə məhkum olan təbiət indi elə onların əməyi sayəsində gözəlləşir, tərəvətlənir. Qolu-budağı sındırılmış, “arzuları yarımçıq qalmış”, kimsəsiz, miskin görkəmli ağacların yerində hər il “gələcəyə inamla baxan” minlərlə fidanlar boy atır, yaşıllıq əraziləri kiçik meşəliklərə, böyük bağlara çevrilir. Bu gün təbiət qoynunu həm də ilham mənbəyi, şəfa qaynağı kimi qonaqlarına yaşayış-yaratmaq ruhu aşılayır. Bir vaxtlar “Söyüdlü arx”ın fəryad qoparan harayı indi şüx qamətli gül-çiçəklə bəzənən bağçalarda, xiyabanlarda tərəvətlə nəğmə çələnginə çevrilib, ana təbiətimizdə daha “Həyəcan təbili” deyil, “Hərəməz bir ağac əkək” adlı birlik-bərabərlikdən ilhamlanan dirilik nəğməsi səslənir...

✍ Nail ƏSGƏROV

Görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyev ölkəmizə rəhbərliyinin hər iki dövründə milli və mənəvi dəyərlərimizin qorunmasına, gələcək nəsillərə ötürülməsinə ciddi önəm verir, bu dəyərlərə ehtiramla yanaşmağı hər bir azərbaycanlının vətəndaşlığı borcu hesab edir. Güclü qadağaların mövcud olduğu dövrdə belə, ulu öndər bu istiqamətdə ölçüyəgəlməz işlər görüb. 1993-cü ildə ikinci dəfə siyasi hakimiyyətə gələn ümummilli liderimizin xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərinin, onun adət-ənənələrinin dirçəldilməsi, xüsusən İslam mədəniyyəti nümunələri olan məscidlərin, tarixi-memarlıq abidələrinin, ziyarətgahların bərpası ilə bağlı tədbirlərin həyata keçirilməsi dahi rəhbərin İslami dəyərlərə ehtiramını göstərən parlaq misallardır. Artıq multikultural bir ölkə kimi tanınan Azərbaycanda hər bir dindara dini ayinləri icra etməyə hərtərəfli şərait yaradılıb. Onların müqəddəs dini ocaqları ziyarət etmələri diqqət mərkəzində saxlanılır, bu işin dövlət səviyyəsində təşkilinə ciddi önəm verilir.



2020-ci ilin tariximizə yazdığı yeni səhifələr içərisində işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızda mövcud olan ibadət yerlərinin vəhşicəsinə dağıdılmasını, belə müqəddəs yerlərdən digər məqsədlər üçün istifadə edilməsini artıq bütün dünya bilir. Ulu öndər Heydər Əliyevin hər bir sahədə müəyyənləşdirdiyi siyasəti uğurla davam etdirən ölkə başçısı cənab İlham Əliyevin bu ünvanlarda olması, həmin obyektlərin yenidən qurularaq dindarların ixtiyarına verilməsi ilə bağlı tapşırıqları hər birimizi ürəkdən sevindirir. Artıq həmin ünvanlarda azan səsləri eşidilir. Bu, ölkəmizdə həm dini dəyərlərimizə, həm də hər bir müsəlmana göstərilən ən böyük qayğıdır.

Ümummilli liderimizin müəyyənləşdirdiyi bu xətt bu gün muxtar respublikamızda da uğurla davam etdirilir. İbadətçilər üçün yeni məscidlər tikilir, mövcud belə ünvanlar müasir standartlar əsasında təmir edilir, müqəddəs yerlərə ziyarətlər təşkil edilir. Müstəqillik illərində muxtar respublikamızda 169 məscid tikilib və ya yenidən qurularaq dindarların ixtiyarına verilib. Nuh Peyğəmbərin türbəsi, "Əshabi-Kəhf" Ziyarətgahı Dini-Mədəni Abidə Kompleksi və 3 imamzadə bərpa edilib. Bu gün muxtar respublika dindarları 214 məsciddən istifadə edir. 2018-ci ildə Naxçıvan şəhərinin İslam Mədəniyyətinin Paytaxtı seçilməsi də bu və digər belə amillərlə bağlıdır.

2022-ci il mart ayının 29-da Naxçıvan Muxtar Respublikasında dini-mənəvi dəyərlər sahəsində görülən işlər və qarşıda duran məsələlər barədə keçirilən müşavirə də qədim diyarımızda dini-mənəvi dəyərlərə böyük diqqət və ehtiram göstərilməsinin ifadəsidir. Müşavirədə Ali Məclisin Sədri

deyib: "Bu gün Naxçıvan Muxtar Respublikasında dövlət-din münasibətləri dəyərlərimizə və qanunvericiliyin tələblərinə uyğun tənzimləni, mənəvi dəyərlərin qorunub yaşadılması istiqamətində sistemli tədbirlər görülür. Müstəqillik illərində muxtar respublikada Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Agentliyi, Naxçıvan Muxtar Respublikası Qazısı yanında Şura, Mənəvi Dəyərlər Fondu, hər rayonda Multikulturalizm və Dini Məsələlər üzrə Komissiyalar və dini icmalar yaradılmışdır. Həmçinin dini təhsil sistemi təkmilləşdirilmiş, "Naxçıvan" Universitetində Dinsünəslük ixtisası açılmış, eyni zamanda dindarlar üçün kurslar təşkil olunmuşdur. Muxtar respublikada dini-tarixi abidələr də bərpa edilmiş, yeni məscidlər tikilmiş, din xadimlərinin sosial təminatı sahəsində müvafiq tədbirlər görülmüşdür. Bütün bunlar sağlam dini ideologiyanın formalaşmasına öz təsirini göstərmiş, dini təhlükəsizlik təmin olunmuşdur".

Qeyd edək ki, digər dini ayinlər kimi Ramazan ayının da İslami qaydalarla uyğun şəkildə keçirilməsi təmin olunub. Adıçəkilən müşavirədə də vurğulandığı kimi, hətta pandemiya dövründə belə, dini mərasimlərin icrası müəyyən məhdudiyyətlər nəzərə alınmaqla yerinə yetirilmiş, Ramazan bayramının da ayinləri muxtar respublikada fəaliyyət göstərən məscidlərdə ənənəvi İslam qaydalarına uyğun şəkildə icra olunmuşdur. Bu ayda iftar süfrələrinin açılması, dindarların bir araya gətirilməsi, şəhid və qazi ailələrinə, ahıl, xəstə və kimsəsizlərə, aztəminatlı ailələrə, əcnəbi vətəndaşlara və xüsusilə də xarici ölkələrdən gələrək muxtar respublikamızda ali təhsil alan tələbələrə Ramazan sovgatlarının

cəhənnəm əzabından qoruyan oruc ibadətini bu ayda vacib buyurulması "Qurani-Kərim"də də əksini tapmışdır: "İnsanlara doğru yolu göstərən, bu yolu açıq dəlilləri ilə aydınlaşdırən və (haqqı batıldən) ayıran (Quran) Ramazan ayında nazil edilmişdir. Aya (Ramazan ayına) yetişən şəxslər (bu ayı) oruc tutmalıdırlar; xəstə və ya səfərdə olanlar

Onu da qeyd edək ki, Ramazan ayı bəzən 29, bəzən də 30 gün olur. Ay 29 gün davam edəndə də orucluğu tam hesab edilir. Ən əsası həmin ayı bütünlüklə orucluğu keçirməkdir. Necə ki Rəsulullah (s.a.v) doqquz Ramazan orucu tutmuş, onların dördü 29, beşi isə 30 gün davam etmişdir.

Oruc tutmağın məqsədi dini mükəlləfiyyəti icra etməklə Allahın əmr-

Milli həmrəylik və dini-mənəvi birliyin təcəssümü etdiyi müqəddəs Ramazan ayı

verilməsi müqəddəs ayınlarımızın təbliğində mühüm rol oynayır.

Müqəddəs Ramazan ayını müsəlmanlar "on bir ayın sultanı" da adlandırırırlar. Həmin ay müsəlmanlar Allah və din qarşısında vicdani borclarını daha dolğun ödəmək fürsəti əldə edir, mənəvi zənginliyin və əxlaqi kamilliyin nəfəs üzərində qələbə sevincini yaşayırlar. İslam dininə görə oruc tutanlar Allahın sevgisini qazanmış olurlar. Ramazan ayı Allahı dərk etmək, ruhən təmizlənmək və Uca Yaradana yaxınlaşmaq ayıdır. Ramazan ayı insanlar arasında birlik və bərabərliyin, xeyirxahlıq və şəfqətin, Uca Yaradana və ilahi hikmətə bağlılığın təntənəsini nümayiş etdirir. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev deyirdi: "Ramazan ayı cəmiyyətimizdə həmrəyliyin, dini-mənəvi birliyin möhkəmləndirilməsi üçün xidmət edən, hər bir müsəlmanın, adət-ənənələrimizə riayət edən hər bir insanın qəlbində olan bayramdır. Bizim ənənələrimiz, mənəvi, milli, dini dəyərlərimiz ölməzdir və bundan sonra da yaşayacaqdır".

Oruc Həzrəti Adəmdən (ə) bəri bütün peyğəmbərlərə və onların ümmətlərinə vacib buyurulmuş qədim ibadətdir. Məsələn, Həzrəti Nuh (ə) bayram günləri istisna olmaqla bütün ilboyu, Həzrəti Davud (ə) isə gününə oruc tutarmış. Bu barədə "Qurani-Kərim"də: "Ey iman gətirənlər! Oruc tutmaq sizdən əvvəlki ümmətlərə vacib edildiyi kimi, sizə də vacib edildi ki, (bunun vasitəsilə) siz pis əməllərdən çəkinəsiniz!" ("Əl-Bəqərə", 183) – deyə bildirilir.

Həzrəti Peyğəmbər (s.a.v) belə buyurmuşdur: "Ramazan ayı gələndə cənnətin qapıları açılır". Bu ibadət müsəlmanlara Uca Yaradandan hicrətin ikinci ilində – şaban ayının on üçündə bəxş edilmişdir.

Ramazan ayı müsəlmanlar üçün çox müqəddəs və mübarək aydır. Çünki müqəddəs "Qurani-Kərim" bu ayda nazil olmağa başlamış, Həzrəti Məhəmmədə (s.a.v) Peyğəmbərlik bəxş edilməklə İslam dini meydana gəlmişdir. İnsanları pis əməllərdən çəkirdən və axirətdə

isə tutmadığı günlərin sayı qədər başqa günlərdə tutsunlar..." ("Əl-Bəqərə", 185)

Orucluğu, eləcə də insana nemətlərin qiymətini öyrədir. Orucutmadada bir müddət dünya nemətlərindən uzaq olan şəxs yenidən onları əldə etdikdə sevinir, həm də Allaha şükür etməyi öyrənir. Bu ayın həm də insanı sağlamlaşdırır. Çünki on bir ay ərzində çalışan insanın orqanizmi orucluğu vaxtı dincəldikdən sonra funksiyasını daha rahat yerinə yetirir.

Müasir tibb elmində də orucun faydaları barədə xeyli məlumatlar var. Fransız alimi, Nobel mükafatı qazanmış Aleksis Karel məsələ ilə bağlı fikrini belə bildirmişdir: "Orucluğu müddətində orqanizmdə yığılmış qida maddələri işlənir, sonra isə onların yerinə yeniləri gəlir və vücudda təzələnmə baş verir. Bu və digər baxımdan oruc sağlamlıq üçün faydalıdır".

Bu məsələ ilə bağlı Rəsulullah (s.a.v) da hədislərində buyurmuşdur: "Oruc tutun ki, sağlam olasınız".

Həddi-bülüğa çatmış, əqli cəhətdən sağlam olan hər müsəlmana oruc vacibdir. Üzrsüz səbəbdən oruc tutmaq günahdır və cəzası (kəffərəsi) vardır. Kəffərə bir gün bilərəkdən tutulmamış oruca görə iki ay ardıcıl oruc tutmaq və ya altmış yoxsulu doyuzdurmaqdır. Oruc tuta bilməyən əldən düşmüş və yaşlı şəxslər isə Ramazanın hər günü üçün fidyə verirlər. Fidyənin miqdarı fitrə qədərdir.

Naxçıvanda AFFA-nın uşaq futbol liqaları və "Koka-Kola Məktəbli Kuboku"nun mərhələ yarışları keçirilir



Uşaq və yeniyetmələr arasında futbolun təbliği və kütləvililiyi, onların ustalıqının yüksəldilməsi, klublarda hazırlanması və yığma komandalara cəlb olunması məqsədilə keçirilən turnirlərə bu gün start verilib. Gün ərzində "U-14 Liqası"nda ¼ final mərhələsinin qarşılaşmaları və "Koka-

Kola Məktəbli Kuboku"nun ilk oyunu reallaşdı. Növbəti günlərdən etibarən "U-13", "U-12", "U-11" və "U-10" liqaları da start götürəcəkdir.

Qeyd edək ki, rəqləməntə uyğun olaraq turnirlər pley-off əsasında keçirilir və muxtar respublika üzrə qalib komandalar müvafiq liqaların final mərhələsinə vəsiqə əldə edəcəkdir. Final mərhələləri Bakı şəhərində təşkil olunacaqdır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyinin mətbuat xidməti

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzi Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dövlət Sosial Müdafiə Fondunda və dövlət mətbuat orqanlarında vakant vəzifələrin tutulması üçün müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər 2 aprel-2 may 2022-ci il tarixlərində Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət İmtahan Mərkəzinin internet portalında (www.dim.nmr.az) "şəxsi kabinet" bölməsinə daxil olaraq elektron müraciət formasını doldurmaqla qeydiyyatdan keçməlidirlər.

Namizədlər 90 manat ödəniş məbləğini "şəxsi kabinet" vasitəsilə bank kartları ilə ödəyə bilərlər. Digər halda həmin məbləğ Dövlət İmtahan Mərkəzinin "Naxçıvanbank" ASC-dəki bank hesabına (AZ50NAXB36015000024840000AZN) ödənməli və ödənişə dair qəbz həftənin iş günləri saat 9⁰⁰-dan 12³⁰-dək və 14⁰⁰-dan 17³⁰-dək mərkəzə təqdim edilə bilər.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının dövlət mətbuat orqanlarında vakant vəzifələrin tutulması üçün esse imtahanı və müsahibə keçiriləcəkdir.

Namizəd bir neçə vakant vəzifənin tutulması üçün müraciət edə bilər.

Namizədlər elektron müraciət formasını doldurarkən iddia etdikləri vakant vəzifələrin tutulma şərtlərini nəzərə almalıdırlar.

Qeydiyyatdan keçməkdə çətinlik çəkən namizədlər Dövlət İmtahan Mərkəzinə gəlməklə müraciət edə bilərlər.

Maraqlananlar mərkəzin (036) 545-65-71 nömrəli əlaqə telefonu və ya dim@nmr.az elektron poçt ünvanı vasitəsilə ətraflı məlumat əldə edə bilərlər.

Vəzifə kodu	Dövlət orqanı və struktur bölmə	Stat sayı	Vəzifə
Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dövlət Sosial Müdafiə Fondu			
499603	Şərrur rayon şöbəsi. Sosial sığorta və fərdi uçot sektoru	1	baş mütəxəssis
499605	Şərrur rayon şöbəsi. Sosial sığorta və fərdi uçot sektoru	2	aparıcı mütəxəssis
499905	Şərrur rayon şöbəsi. Maliyyə-uçot sektoru	1	aparıcı mütəxəssis
499906	Şərrur rayon şöbəsi. Maliyyə-uçot sektoru	1	mütəxəssis

494905	Ordubad rayon şöbəsi. Maliyyə-uçot sektoru	2	aparıcı mütəxəssis
494906	Ordubad rayon şöbəsi. Maliyyə-uçot sektoru	1	mütəxəssis
493906	Culfa rayon şöbəsi. Maliyyə-uçot sektoru	1	mütəxəssis
495905	Şahbuz rayon şöbəsi. Maliyyə-uçot sektoru	1	aparıcı mütəxəssis
497603	Sədərək rayon şöbəsi. Sosial sığorta və fərdi uçot sektoru	1	baş mütəxəssis
497803	Sədərək rayon şöbəsi. Pensiya təminatı sektoru	1	baş mütəxəssis
497905	Sədərək rayon şöbəsi. Maliyyə-uçot sektoru	1	aparıcı mütəxəssis
Cəmi:		13	

"Naxçıvan Muxtar Respublikası Televiziya və Radio Verilişləri" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti			
430302	Xəbərlər redaksiyası	1	redaktor
430502	Təhsil və sosial məsələlər redaksiyası	1	redaktor
430123	Ordubad rayonu üzrə bölgə müxbiri	1	müxbir
430124	Culfa rayonu üzrə bölgə müxbiri	1	müxbir
430126	Şahbuz rayonu üzrə bölgə müxbiri	1	müxbir
430127	Sədərək rayonu üzrə bölgə müxbiri	1	müxbir
Cəmi:		6	
Naxçıvan Muxtar Respublikası Təhsil Nazirliyinin "Kanal 35" Televiziyası			
298023	Televiziya və radio verilişləri redaksiyası	1	müxbir
Cəmi:		1	
Yekun:		20	

İtmişdir

Nasrullayev Nasrulla Bayram oğlunun adına olan avtomobilin texniki pasportu itdiyindən etibarsız sayılır.

ŞƏRQ qapısı

Baş redaktor:
MEHRİBAN SULTANOVA

Ünvan: AZ-7000,
Naxçıvan şəhəri, "Təbriz" küçəsi 14.

Telefonlar: Məsul katib: 545-62-47
Şöbələr: 545-81-44, 545-51-18
Müxbirlər: 545-75-21, Faks: 544-52-52
E-mail: serqqapisi@nakhchivan.az

Qeydiyyat №: 575

Əlyazmalara cavab verilmir
və onlar geri qaytarılmır

Nömrəyə məsul: Ramiyyə Əkbərova

Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnməli və Əcəmi NPB-də ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.

Tiraj: 1500. Sifariş № 278